

J.J.G. Prick (1909-1978)

Ditmaal een portret van een man die in sommige kringen als 'een levende legende' te boek stond, een man die een Bourgondische levensstijl paarde aan bewust geregisseerd decorum (of pathos), die zowel in de medisch-wetenschappelijke wereld als de bestuurlijk-universitaire wereld alom werd gerespecteerd en die als hoogleraar een reputatie hooghield waarin bewondering en vrees om de voorrang streden: Joseph Jules Guillaume (voor zijn vrienden: Sjef) Prick.

Maastrichter van geboorte, studeerde Prick geneeskunde in Amsterdam en specialiseerde zich na zijn artsexamen (1934) in de inwendige geneeskunde, neurologie en psychiatrie, en promoveerde in 1938 op een neurologisch thema: een spectrum dat de gewone bureaucratistische en intellectuele maatstaven van de naoorlogse generatie te boven gaat en waarvan de bandbreedte diepe sporen heeft getrokken in het werk van Prick als docent, als onderzoeker en als clinicus. Dat de neurologie zijn hoofdgebied was, bleek bij de formele scheiding van beide specialismen in 1971 toen hij de psychiatrie als leeropdracht terzijde legde. Met zijn komst in 1940 begon de neuropsychiatrische kliniek van het Sint Canisius Ziekenhuis te Nijmegen een nieuwe era, waaraan nog een academische dimensie werd toegevoegd toen Prick in 1955 aan de nieuwe, mede door hem geconcepieerde Nijmeegse geneeskundefaculteit tot hoogleraar neurologie en psychiatrie (neurologie, psychopathologie en antropologische neurofysiolo-

gie) werd benoemd. Overigens was hij toen al langer docent aan deze universiteit: sinds 1941 privaattoecent 'functie van het zenuwstelsel, de psychopathologie en de forensische psychiatrie' in de juridische faculteit en sinds 1942 buitengewoon hoogleraar in de faculteit der Letteren en die der Wijsbegeerte. In laatstgenoemde faculteit ontwikkelde hij de opleiding tot klinisch psycholoog.

*Wat Prick in zijn vele publikaties aan onderzoeksresultaten etaleerde wordt door dezelfde imponerende bandbreedte gekenmerkt: in zijn 24 boeken en meer dan tweehonderd artikelen is van superspecialisatie of thematisch navelstaren geen sprake. Wanneer men al één thema zou moeten noemen, dan is dat zeker 'dementie', maar dan wel in de betekenis die daaraan in een historische context moet worden gegeven: een thema dat in de jaren vijftig en zestig nog lang niet die sociaal-medische betekenis had als thans en dat men inhoudelijk alleen kan beoordelen in het kader van Pricks antropologische neurologie. Laatstgenoemde term laat zich terecht associëren met de antropologische fysiologie van zijn vriend F.J.J. Buytendijk, met wie hij meer gemeen had dan diens wijsgerige en culturele visie op de geneeskunde. **

prof.dr M.J. van Lieburg

Foto voorplaat afkomstig uit de collectie van de Vereniging Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde.